

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Defensio || Philippi Melan||chthonis Contra || Iohannem
Ekivm || Theologiae || Professo||rem**

Melanchthon, Philipp

[Wittenberg], 1519

VD16 M 2926

5

urn:nbn:de:hbz:466:1-32534

5 Martinus Oecumenici pontificis auctori-
tate veneratur ac tuetur. De iure diuino disputari
voluit, quod in eo probat Ekius ex Matth. Tu es
Petrus, & super hanc petra &c. Quae locum quan-
doquidem de Petri primatu exposuerunt, S. patres,
Academiae & concilia, valere ad auctoritatem oecum-
enici pontificis constituendam Ekius censet. Sed
haec qua modestia, & qua fide diluerit Martinus
ipsa declarabit olim. Tamen quoniam Ekius sanctorum patrum
auctoritatem tam fortiter iacet, & in eis spem omnem
ponit victoriae, vide quid efficiat.

Primum non est, cordi mihi cuiusquam auctoritati quidem
qua derogare, veneror & adoro tot ecclesiae lumina
celeberrimos vindices Christianae doctrinae. De-
inde puto non temere fieri, sicubi sententiae S. pa-
tres variant, quemadmodum solet, ut iudice scriptura
recipiantur, non ipsorum, neque variabilibus iudiciis scrip-
tura vim patiatur. Quandoquidem vnus aliquis &
simplex scripturae sensus est, ut & caelestis veritas
simplicissima est, quae collatis scripturis, e filo, duc-
turae orationis licet assequi. In hoc enim iubemur phi-
losophari in scripturis diuinis, ut hominum senten-
tias, decretaque ad ipsas, ceu ad Lydium lapidem exi-
gamus. Deinde ut omnino ad iudicandas scriptu-
ras adhibendi sint S. patres, satius est ex his locis,
scripturae sententiam colligere, vbi hoc ipsum agunt,
ut enarrent, quam iis vbi vel rhetoricantur, vel affer-
entibus suis quocumque modo indulgent. Quemadmodum
hoc &c.

hoc & ipsi fere experimur varie nos scripturam
intelligere, quia varie afficimur, iam hic, iam ille ar-
ridet sensus, quia quo quocumque rapit affectus in id
incumbit, in eo se multiplici animi cogitatione ob-
lectat, & ut polypus cuiusque petre adhaerit eius
colorem imitatur, ita nos quorsum propensum animi
studium rapit, id omnibus, vix effigiare studemus. Iam
quoties euenit ut excipiat vim alicuius sententiae pro-
prie & sinceram mens nostra, oblectetur in ea se
paulisper, mirabili quodam modo, quem reuocare po-
stea elapsum prorsus nequit. In eum modum sancti
patres & affectu quodam rapti in sensum non malum
quidem, sed impertinentem se penumero scriptura
sunt abusi. Quod ut non damno, sic tamen recipio, ut in
controversia parum valere arbitrer. Nam ut greci dicunt
καλωσ τρεχουσιν, αλλα εκτος οδου, immo ausim
& hoc dicere nonnumquam sensu quodam S. patres in-
terpretatos esse scripturas, quem suggererat & inspi-
rabat viua aliquis affectus, qui sensus & verus sit
& non impertinens, quem tamen nos hominuli ad literam
quadrare non videmus, nempe alio nos alius spiritus
rapit. Est enim eiusmodi quaedam tacita mentis alimonia,
& manna quoddam quod puto paulum intellectum spiri-
talem vocare, quem facilius sit percipere, quam verbis
delineare. Iam vero quis non videt veteres liberrime
scripturis abusus, plerumque temporibus, plerumque diffen-
sionibus, hereticorum data sunt, quod genus exempla
liceat innumera producere. Neque raro accidit praesertim

B

in recentioribus, ut pugnet cū origine sua exposi-
tio quepiam. De scholasticis non est ut multis agā
quibus diuine literę quiduis sunt potius quā sim-
plices, immo nescio quē proteū fingunt dū eas in
allegoricos, tropologicos, anagogicos, lrales, grā-
maticales, historicos sensus transformāt, & trans-
fundunt in nescio quas lacunas. Ad veteres redeo,
quos hactenus dixi scriptura abuti, iā vero & er-
rare sepe numero dico. Quęlo quoties lapsus est
Hieronymus, quoties Augustinus, quoties Am-
brosius nec. n. tam ignoti mihi sunt, ut non hoc li-
bere ausim dicere, imo fortasse notiores aliquāto
sunt mihi, quā Ekio suus Aristoteles, Quoties ipi
inter se dissentiant, quoties suos errores retractāt,
& quid multis? vna est scriptura cęlestis spiritus
pura, & per omnia verax, quā canonicam vocant.
Proinde quid piaculi ē? si Martinus alicubi a qui-
busdam ambiguis veterū expositionib. dissentit,
& cur nō dissentiat? Locū Matthei, Tu es Petrus,
& super hanc petram, Martinus enarrans sequitur
Origenem, qui vnus p multis ē, idq; eo loco, vbi
hoc ipm agit Origenes ut enarret, Augustinum in
homilia, videlicet Euangelij exegefi, Ambrosiū in
lib. vi. in Lucam, reliquos pretereo. Esto munit
Ekii sententiā suam aliquot patrū auctoritatib.
Hiero: & Cypriani, quib. maxime nititur. Nā Ber-
nardo & Leoni parum iuuat in hoc negocio erit,
vides & diuersam s. patrum auctoritatib. munitā.
Quid igit? ipsi secū pugnant? qd mirū? Inde con-

sectaneum est sanctos patres non probare locum
Matthei ad Oecumenici auctoritatem pertinere.
Patrib; em̄ credo / quia scripturæ credo cui vim
fieri non licet propter varias illoꝝ sententias. Itaq;
ex ipso scripturæ ductu, ex argumenti ordine col-
ligenda fuit Martino firma & stabilis sentētia, quā
adiuuāt optimi quiq; qui eum ipsum locū integꝝ
enarrāt. Iam vero vides a qua parte stent copię s,
patrū instructiores, a Martino stāt qui integri lo-
cum enarrāt. Ab Ekio qui utiq; i alieno argumē-
to Matthei loco abusi sunt. Et hæc si libet oculatiꝝ
videre, cernes in dubium vocari ab ipsis auctorib;.
Hierony. castigatione quadam sententiam suam
temperat. sic iquiens, at dicis sup petꝝ sūdat ec-
clesia, licet id ipsū i alio loco sup omnes aposto-
los fiat & cuncti clauēs regni cœloꝝ accipiant, &
ex æquo sup eos ecclēie fortitudo solideꝝ, tamen
propterea inter duodecim vnus eligiꝝ vt Scisma-
tis tollatur occasio. Vides interpolatā castigatio-
ne Hieronymi sententiā, doceat ergo Ekius quor-
modo ex æquo sup omnes ecclēie fortitudo soli-
det, & tñ vnus eligatur Schismatis caussa. Et huic
vnico Hieronymi loco / quot liceat alios eiusdem
opponere? Cypriani locus ad Pupianū plane huc
pūnet, oportere vnum esse cui audiat populꝝ, nō
quidem totius orbis, sed singularum dioecesium,
Epistolam qui volet diligenter excutere, nī fallor,
non aliter iudicabit.

B ij